

ΑΠΟ ΤΟ ΧΑΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΝΙΑ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ ΚΑΡΑΒΕΛΑΤΖΗ

Γυμνάσιο-Λύκειο Καστελλορίζου

Α' τετράμηνο σχ. έτους 2011-2012

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ: ΘΕΟΔΩΡΑ ΓΚΙΟΥΛΕΚΑ & ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΙΜΠΤΡΑΣ

Περίληψη

Θέμα της ερευνητικής εργασίας είναι «*Από το Χάος στην Αρμονία*». Χωρίζεται σε έξι ενότητες, που η καθεμιά εξετάζει και από μια διαφορετική πλευρά το

χάος

και την

αρμονία

. Στην πρώτη ενότητα εξετάζεται η επικρατέστερη θεωρία για την δημιουργία του κόσμου και ερευνάται που άφησαν τα πρώτα στίγματα τους το

χάος

και η

αρμονία

στον χρόνο. Στη δεύτερη ενότητα ερευνούνται μύθοι λαών για την δημιουργία του κόσμου και παρατίθενται οι μύθοι στους οποίους οι λαοί έχουν εντοπίσει το χάος και την αρμονία στην ζωή τους. Επίσης, γίνονται και αναφορές στις επικρατέστερες θρησκείες σήμερα και στην αναφορά τους στην τάξη. Στην τρίτη ενότητα οι δυο παραπάνω όροι προσεγγίζονται από την πλευρά της επιστήμης και γίνονται αναφορές σε φαινόμενα και θεωρίες που

σχετίζονται μ? αυτούς. Στην τέταρτη και πέμπτη ενότητα παρατίθενται τα αποτελέσματα από διαδραστικές παρουσιάσεις, ερωτηματολόγια και συνεντεύξεις που έγιναν και θέλουν να μας κάνουν να καταλάβουμε πως οι άνθρωποι διαφόρων ηλικιών καταλαβαίνουν τις δύο αυτές έννοιες, που τις εντοπίζουν γύρω τους και αν μπορούν όντως όλοι να λειτουργήσουν σαν

αρμονία

στο κοινωνικό σύνολο. Τέλος, στην έκτη ενότητα ερμηνεύεται η παρουσία του

χάους

στην πρόβλεψη του μέλλοντος και σχολιάζεται το αν όντως αυτή η γνώση είναι απαραίτητη ή αποτελεί γνώση για την γνώση.

Πληροφορίες αντλήθηκαν από το διαδίκτυο, από βιβλία και από μεθόδους εξαγωγής πρωτογενών δεδομένων.

Από το Νηπιαγωγείο, το Δημοτικό και το Γυμνάσιο ? Λύκειο, αφού προηγήθηκε σχετική ενημέρωση των μαθητών ανάλογα με την ηλικία τους, αντλήθηκαν πληροφορίες για το πώς αντιλαμβάνονται οι άνθρωποι τις έννοιες του *χάους* και της *αρμονίας* στις ηλικίες αυτές και ποιες εξελίξεις σημειώνονται κατά την πάροδο των χρόνων. Επίσης, η έρευνα των αποτελεσμάτων από ερωτηματολόγιο που μοιράστηκε στους κατοίκους του νησιού έγινε, και πάλι, με βάση την ηλικία. Αυτοί ήταν οι τρόποι που ακολουθήθηκαν για να συλλεχτούν τα δεδομένα , καθώς και τα κριτήρια για την επεξεργασία τους.

Για τα νήπια ως τρόπος έκφρασης επιλέχτηκαν τα εικαστικά. Έδειξαν να αντιλαμβάνονται την *αρμονία* ως ένα κορίτσι ή την μητέρα τους, ως την αγαπημένη τους δραστηριότητα (ψάρεμα) ή ως ένα γεωμετρικό σχήμα (κύκλοι) και το *χάος* ως σκηνές από πόλεμο, άκαμπτες γραμμές, σκηνές από την καθημερινή ζωή ή με φασαρία.

Και για τα παιδιά του Δημοτικού επιλέχθηκαν ως τρόπος έκφρασης τα εικαστικά, αλλά τώρα τα παιδιά είχαν διαθέσιμο ένα διάστημα σαράντα (40) λεπτών για να αποδώσουν με τη ζωγραφική, την ποίηση και την συγγραφή ενός κειμένου τις έννοιες αυτές.

Εντόπισαν και ερμήνευσαν την *αρμονία* στην οικογένεια τους και στη μητρική αγκαλιά, στην ησυχία, την τάξη και την ηρεμία, στο προσωπικό τους δωμάτιο, στο παιχνίδι χωρίς τσακωμούς, στη φύση, όπως στον ήλιο, στη θάλασσα ή στη δύση του ήλιου, στα ταιριαστά χρώματα και την ομορφιά, στους φίλους και στις στιγμές χαλάρωσης, όπως για παράδειγμα ο ύπνος ή η γιόγκα. Πολλά παιδιά έδωσαν περισσότερες από μία ερμηνείες.

Τα παιδιά ερμήνευσαν το χάος συνδέοντας το με τον φόνο, με την επιθετική συμπεριφορά, όπως οι τσακωμοί, η βία, οι βρισιές και ο πόλεμος, με την τιμωρία, την θάλασσα και το ψάρεμα, με την αταξία, την ακαταστασία και τον χαμό, με τα νεύρα και την οργή, με την φωτιά, με τους τρομακτικούς ήχους, με τα παιχνίδια που περιέχουν βία και τσακωμούς.

Το μειονέκτημα της έρευνας και στις δύο περιπτώσεις ήταν ο μικρός αριθμός μαθητών.

Για τους μαθητές του Γυμνασίου-Λυκείου σχεδιάστηκαν πέντε δραστηριότητες. Στην πρώτη δραστηριότητα έπρεπε να δείξουν με τη διαδικασία του καταιγισμού ιδεών πως αντιλαμβάνονται το χάος και την *αρμονία* από αυτά που ήδη γνωρίζουν. Στη 2^η δραστηριότητα άκουσαν αποσπάσματα από τις «ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΕΠΟΧΕΣ» του Βιβάλντι και δύο κομμάτια με ροκ μουσική. Έπρεπε στη συνέχεια να γράψουν τι αισθάνονται και να το εκφράσουν σε μια ζωγραφιά.

Στην 3^η δραστηριότητα τέθηκαν στα παιδιά τρεις ερωτήσεις. Από τις απαντήσεις των μαθητών φάνηκε ότι οι έφηβοι δείχνουν να εντοπίζουν το χάος στη φασαρία, τον εκνευρισμό, την ένταση, την έλλειψη των αναγκαιών αγαθών ως προς το ζην, το ψέμα, το ψυχοπλάκωμα, το θυμό, τους τσακωμούς, τα ψυχολογικά βάρη και τον πανικό. Ενώ την *αρμονία* στην χαρά, την ελευθερία και πιστεύουν πως υπάρχει πάντοτε, παντού και πάντα. Οι παράγοντες που τους επηρεάζουν, είτε αρνητικά, είτε θετικά είναι η επίκριση, οι φωνές, η κοροϊδία, τα ψέματα, η αδικία, όταν δεν με υπολογίζουν σε τίποτα και οι τσακωμοί. Επιπλέον, οι ανθρώπινες σχέσεις, ο καιρός, η μουσική, η γκρίνια, η ανασφάλεια, η στεναχώρια, η λύπη, οι αισθήσεις, η φύση και η αγάπη. Αλλά, οι τρόποι που επιλέγουν για να εναρμονιστούν είναι οι βόλτες, η μουσική, τα παιχνίδια και το διαδίκτυο.

Στην 4^η δραστηριότητα οι μαθητές έπρεπε να εκφράσουν το χάος και την *αρμονία* με το σώμα τους ή με ήχους. Η ανταπόκριση στην δραστηριότητα αυτή, ήταν κατά το πλείστον θετική, και τα παιδιά παρέστησαν το χάος με τον τρόπο, τον θάνατο, τον φόβο, το κλάμα, τις τσιρίδες, την τραγωδία/δυστυχία, τον έρωτα και το ξύλο, ενώ την *αρμονία* με ένα χαμόγελο και με μια αγκαλιά.

Στην 5^η δραστηριότητα οι μαθητές κλήθηκαν να εκφράσουν με ένα κολάζ το *χάος* και την *αρμονία*

. Το

χάος

, λοιπόν, εκφράστηκε με την κατάθλιψη και τον χειμώνα, την ανθυγιεινή ζωή, με τεχνήματα της αρχαιότητας, με σκοτωμούς, μάχες και τέλος με σκηνές από το σχολείο, την εξέταση των μαθητών και τα βιβλία. Ενώ, η

αρμονία

με στοιχεία της φύσης (ήλιος, θάλασσα, φυτά, ζώα), την εορταστική ατμόσφαιρα, την συνύπαρξη των δύο φύλων, με ένα όμορφο τοπίο, κόκκινα τριαντάφυλλα, την Παναγία, την Γέννηση του Χριστού, το ηλιοβασίλεμα, την ?Άγια Νύχτα? και την ανθρώπινη κοινωνία.

Και στην έρευνα με τους μαθητές του Γυμνασίου-Λυκείου το μειονέκτημα ήταν ο μικρός αριθμός συμμετεχόντων.

Οι ενήλικες που απάντησαν σε σχετικό ερωτηματολόγιο σε γενικές γραμμές ερμήνευαν το *χάος* ως άγχος, αβεβαιότητα, ασυνεννοησία, αγωνία, θλίψη, μοναξιά, πνευματική σύγχυση, ακαταστασία, θυμό, νευρικότητα, καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κακή διαχείριση του χρόνου, αναποφασιστικότητα, φασαρία, ανομία, ενώ την *αρμονία* ως ηρεμία, μια βόλτα με μια φίλη, χαλαρωτική μουσική, γαλήνη, τάξη και ισορροπία, χαρά, καλοπέραση, ασφάλεια, αγάπη, θετική διάθεση, ευγνωμοσύνη, κατανόηση, ευτυχία.

Οι παράγοντες που τους επηρεάζουν είναι τα οικογενειακά προβλήματα, ο πολιτικός κόσμος, η οικονομία της Ελλάδας, οι τσακωμοί, ο καιρός, ο χώρος και οι ανθρώπινες σχέσεις και βρίσκουν ωφέλεια στο να συνειδητοποιεί κανείς την κατάσταση στην οποία βρίσκεται κάθε φορά γιατί έτσι αναπτύσσεται ο αυτοέλεγχος του καθενός. Οι τρόποι που επιλέγουν οι ενήλικες για να επαναφέρουν την *αρμονία* στη ζωή τους είναι, ανάλογα με την ηλικία, οι βόλτες, η μουσική και το διάβασμα, η μουσική, ο χορός και η γυμναστική, η απομόνωση, ο εναγκαλισμός με τα παιδιά τους.

Μέσα από την εργασία αυτή έγινε μία προσπάθεια εξετάζοντας διάφορους τομείς να οριστούν οι έννοιες του *χάους* και της *αρμονίας*, να συσχετιστούν με πολλά γεγονότα της ζωής μας, να κληθούμε να τις εντοπίσουμε, να τις ερμηνεύσουμε, αλλά και να προβληματιστούμε για το τι ακριβώς σημαίνουν για μας. Έτσι, η έρευνα αυτή δεν είχε στόχο να προσφέρει μόνο γνώση, αλλά να μας κάνει να γνωρίσουμε καλύτερα τον εαυτό μας βοηθώντας μας να διορθωθούμε.